

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprob"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

 Tatiana Vișniovaia

01 septembrie 2017

Curriculumul disciplinar
F.01.O.009 Solfegii I

Specialitatea: 22110 Teologie
Calificarea: 341304 Predicător

Aprobat:

La sedința Consiliului Profesor al Colegiului "Mihai Eminescu" din Soroca din 01 septembrie 2017

Director

Vișniovaia Tatiana

Autor:

Tacu Anatol, grad didactic unu, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzenți:

Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Soroca, Paroh PS IOAN, Episcop de Soroca

Protopopiatul bisericilor din Soroca, Protopop, Protoiereu Nicolae Craveț

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	4
IV. Administrarea disciplinei.....	4
V. Unitățile de învățare	4
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	6
VIII. Lucrările de laborator recomandate	8
IX. Sugestii metodologice	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	10
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	9

I. Preliminarii

În sistemul general de instruire muzicală, solfegiu ocupă un loc deosebit, deoarece anume la lecțiile de solfegiu se modelează, se dezvoltă auzul muzical, simțul ritmic și alte calități auditive care sunt absolut necesare viitorilor predicatori.

Proiectarea programului de studii constituie un punct aparte în dezvoltarea deprinderilor și abilităților necesare pentru formarea specialistului formativ și responsabil. În acest context, solfegiul are menirea de a forma un profesionist înzestrat pe parcusul studiilor cu un ansamblu de competențe funcționale ce îi vor permite să facă față cerințelor societății contemporane.

II. Motivația și utilitatea disciplinei pentru pregătirea profesională

În cadrul lecțiilor de solfegiu elevii vor achiziționa deprinderi practice de solfegiere, vor cunoaște metode de întrebuintare practică a solfegiului din diferite perspective. Unitatea de curs Solfegiu I constă în formarea deprinderilor de intonare corectă a gamelor, treptelor, intervalelor, acordurilor, segvențelor, manifestarea deprinderilor auditive, înscrierea dicteului muzical. Lecțiile de solfegiu contribuie la educarea capacităților muzicale a elevilor.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1. Formarea capacităților de exprimare prin muzică;

CS2. Formarea capacităților de receptare a muzicii;

CS3. Descoperirea de către fiecare elev a noțiunilor din domeniul artei muzicale;

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
I	30	5	10	15	Examen	1

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Treptele principale ale SMG. Sistemul octavelor	
U.C.1.1 Intonarea cu denumirea silabică a sunetelor	1.1 Denumirea silabică a sunetelor. 1.2 Sistemul octavelor.

2. Aranjarea notelor pe portativ	
U.C.2.1 Orientarea în scrisul pe portativ.	2.1 Portativul- variantă contemporană. 2.2 Reprezentarea grafică a înălțimii sunetelor.
3. Cheia de vioară - cheia sol	
U.C.3.1 Însușirea raportului dintre portativ-cheie- înălțime	3.1 Cheia – suport de indentificare a înălțimii sunetelui.
4. Durata sunetului	
U.C.4.1 Indentificarea duratei sunetului.	4.1 Însușirile semnificative simbolurilor de durată. 4.2 Reprezentarea grafică a duratei sunetului.
5. Măsura 2/4	
U.C.5.1 Decodarea unităților metrice cu un singur accent. Solfegierea melodiilor la măsura 2/4.	5.1 Unitatea metrică din 2 timpi. 5.2 Măsura binară 2/4 în textile muzicale.
6. Optimile la 2/4	
U.C.6.1 Indentificarea raportului dintre durata timpilor metrice și optimile în măsura 2/4.	6.1 Raportul dintre timpii metrice și măsura 2/4.
7. Ortografia optimilor în textele muzicale.	
U.C.7.1 Însușirea normelor de grupare a optimilor în raport cu timpii metrice de o pătrime.	7.1 Ortografia grupării optimilor în muzica instrumentală și vocală.
8. Modul major și modul minor	
U.C.8.1 Definirea conceptului de mod.	8.1 Noțiunea de mod. 8.2 Major/minor – structure diferite, varietatea sonoră.
9. Gama do major	
U.C.9.1 Definirea noțiunii de gamă.	9.1 Noțiunea de gamă. 9.2. Modul major cu tonica do.
10. Trisonul tonicii	
U.C.10.1 Nominalizarea sunetelor din structura trisonului.	10.1 Trisonul – consunare din 3 sunete. 10.2 Trisonul tonicii.
11. Sensibilele	
U.C.11.1 Aprecierea funcțională a treptelor modului.	11.1 Funcționalitatea treptelor modului. 11.2 Sensibilele modului.
12. Semitonul și tonul.	
U.C.12.1 Definirea noțiunii de interval. Indentificarea tonurilor / semitonurilor pe treptele modului.	12.1 Noțiunea de interval. Noțiunea de ton/semiton
13. Diezul, bemolul, becarul.	
U.C.13.1 Definirea funcțiilor textuale ale semnelor de alterație.	13.1 Semnele de alterație.Însușirile funcționale ale semnelor de alterație.

Identificarea însușirelor funcționale ale semnelor de alterație.	
14. Semnele de alterație constitutive și accidentale	
U.C.14.1 Decodarea însușirii funcționale ale semnelor de alterație din text	14.1 Semnele de alterație textuale și efectul lor.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1	Treptele principale ale SMG. Sistemul octavelor	2	1		1
2	Aranjarea notelor pe portativ	2	1		1
3	Cheia de vioară - cheia sol	2		1	1
4	Durata sunetului	2		1	1
5	Măsura 2/4	2		1	1
6	Optimile la 2/4	2		1	1
7	Ortografia optimilor în textele muzicale.	2		1	1
8	Modul major și modul minor	4	1	1	2
9	Gama do major	2		1	1
10	Trisonul tonicii	2		1	1
11	Sensibilele	2		1	1
12	Semitonul și tonul.	2	1		1
13	Diezul, bemolul, becarul	2		1	1
14.	Semnele de alterație constitutive și accidentale	2	1		1
	Total	30	5	10	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborare	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Treptele SMG. Sistemele octavelor.			
Identificarea treptelor SMG.	Studiu de caz. Identificarea treptelor SMG.	Prezentarea argumentată	Săptămâna 1
2. Aranjarea notelor pe portativ.			
Reprezentarea grafică a înălțimii sunetelor.	Prezentare. Orientare în scrierea corectă a notelor pe portativ.	Prezentare individuală.	Săptămâna 2
3. Cheia de vioară / cheia sol			
Cheia sol și funcția ei.	Prezentare Demonstrarea individuală a însușirii funcției cheii.	Prezentare individuală.	Săptămâna 3
4. Durata sunetului.			
Definirea însușirii de durată a sunetelor.	Demonstrare. Solfegiere cu tactare și organizare ritmică corectă.	Prezentare publică a demonstrării.	Săptămâna 4
5. Măsura 2/4			
Măsurile simple	Prezentare Solfegiere cu tactare la măsura 2/4 în tempouri variate.	Prezentare individuală.	Săptămâna 5
6. Optimile la măsura de 2/4			
Duratele mărunte în textele muzicale.	Studiu de caz: Exersări de înscriere a duratelor mici din diferită perspectivă de interpretare.	Susținerea prezentării.	Săptămâna 6
7. Ortografia optimilor în melodiile instrumentale și vocale.			
Condiții de grupare a optimilor.	Rezumat scris: Realizări de grupare cu optimi.	Prezentare publică a rezumatului.	Săptămâna 7
8. Modul major/minor			
Noțiunea de mod.	Studiu de caz: Specificul sonor în melodiile cu moduri diferite.	Prezentarea argumentată.	Săptămâna 9
9. Gama C- dur			

Noțiunea de gamă	Prezentare: Solfegierea melodiilor în C-dur	Prezentare individuală	Săptămâna 10
10. Trisonul tonicii.			
Decodarea componenței structurale ale trisopnurilor.	Rezumat scris. T- centru tonal.	Prezentare publică.	Săptămâna 11
11. Sensibelele			
Decodarea funcțională a treptelor modului.	Prezentare: Informații despre funcționalitatea treptelor modului.	Prezentare publică.	Săptămâna 12
12. Semitonul/Tonul			
Noțiunea de interval.	Studiu de caz: Indentificarea mărimii secundelor dintre treptele modului.	Prezentare publică.	Săptămâna 13
13. Diezul, bemolul, becarul.			
Semnele de alterație	Studiu de caz: Decodarea semnificațiilor semnelor de alterație.	Prezentare publică.	Săptămâna 14
14. Semnele de alterație constitutive și accidentale.			
Decodarea semnelor de alterație.	Studiu de caz: Orientarea în sensul semnificativ a alterațiilor.	Prezentare publică.	Săptămâna 15

VIII. Lucrările de laborator recomandate

La unitatea de curs solfegiu se va propune elevilor realizări practice axate pe subiectele studiate cu scopul de ai antrena pe elevi în însușirea practică și dobândirea deprinderilor și competențelor necesare în activitatea proprie de viitor. În activitatea de sinestătoare a elevilor se va recomanda continuarea și întărirea lucrului pornit în clasă prin exersări teste care ar completa activitatea didactica cu noi informații, deducții proprii ca posibile convingeri în activitatea lor proprie.

IX. Sugestii metodologice

În pofida exploziilor noilor tehnologii și accesul la informație, formarea competențelor la elevi cere modificarea metodelor și principiilor de lucru în auditorii la unitatea de curs.

La etapa inițială de formare a cadrelor didactice pentru educație și dezvoltare se vor aplica:

- Metode de transmitere și însușire a cunoștințelor:
 - Expozitive : povestirea, deservirea, explicarea, interpretarea etc;
 - Conversative: conversația , discuția colectivă, brainstormingul, dezbaterile etc;
 - Metode de comunicare.
- Metode de explorare și descoperire:
 - Expunerea didactică, demonstrarea simularea de caz/situație, acumularea repertoriului;
 - Metode de explorare directă : observarea sistematică și independentă;
 - Metode de explorare indirectă: demonstrația manifestațiilor audio/video, graficilor, proiecțiilor;
- Metode specifice învățămîntului muzical:
 - Metoda anticipării și devenirii la materia de studiu, metoda creării ambianței artistice, metoda reflecțiilor în contextul diverselor modalități;
 - Metode de activizare a procesului de educație muzicală: metoda percepției asociate, metoda arhitectonică, metoda hermeneutică, metodele practice de interpretare – receptare;
 - Metode interactive de predare/învățare: evocare –realizare a sensului – reflecție – extensie, știu- vreau sa știu – am învățat, predarea complementară;
- Metode ale acțiunii muzicale, activizarea gândirii productive, relaționarea artistică a limbajului muzical și vorbit, interiorizarea sensurilor muzicale.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Fiind o secvență obligatorie pentru măsurarea și aprecierea subcompetențelor propuse de curriculumul centrat pe competențe; evaluarea propune deplasarea accentului de la evaluarea rezultatelor finale ale învățării, la procesul de învățare curentă. Principiul de bază al evaluării autentice îl constituie conceptul de educație centrată pe elev și autenticitatea demersului.

Dacă modelul clasic impune evaluarea performanțelor finale ale elevilor, atunci modernizarea evaluării ne orientează spre evaluarea bazată pe legătura dintre experiențele concrete de viață și ceea ce se învață la lecție.

Proba finală, testul nu va fi prioritar în motivațiile pedagogice. Se va insista asupra datelor calitative de moment ,atunci cînd elevul greșește sau execută la cel mai înalt nivel. Clasamentul celor mai buni elevi poate fi substituit de o serie de activități , ce vor încuraja autoaprecierea, autosugestia. Vor fi încurajate demersurile formative astfel extinse conceptului de evaluare de la classic spre constructive va urmări următoarele tipuri de evaluare:

- Evaluarea dirijată de profesor- sarcini clare formulate în fața elevilor de care vor ține cont și care nu vor permite interpretări opace/libere;

- Autoevaluarea – participarea la propriile performanțe. Compararea rezultatelor de evaluare proprie cu cele realizate de profesor vor crea climatul activităților eficiente de recuperare a erorilor și dezvoltare a capacităților;
- Evaluarea reciprocă – antrenarea elevilor în aprecierea rezultatelor colegilor ca o condiție optimă a dezvoltării, asigurându-se socializarea grupului de elevi și intensificarea convingerilor proprii.

Metode și tehnici de evaluare

Metode tradiționale, chestionare, lucrări scrise/orale, teste de cunoștință, interogare frontală.

Metode complementare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, portofoliu.

Prin metode tradiționale(obiectiv-directe) se va evalua:

- Volumul de cunoștințe teoretice - metodice de specialitate acumulate de elevi/ studenți;
- Cultura interpretativă;
- Capacitatea de analiză/ aplicare a cunoștințelor în activitatea practică;
- Performanțele obținute în activitatea de învățare/ predare/autoevaluare;
- Nivelul evoluției în dinamică a aptitudinilor muzicale.

Prin metode complementare (intuitiv-indirecte) vor fi evaluate:

- Atitudinea elevilor față de arta muzicală, profesia aleasă;
- Interesul/pasiunea pentru muzică
- Activitatea extracurriculară a elevilor;
- Nivelul general de cunoaștere a evenimentelor muzicale/cultural/artistice;

În dependență de funcțiile evaluării, pe parcursul studierii se vor utiliza următoarele tipuri de evaluare:

- Evaluarea inițială organizată la începutul unei secvențe de instruire- estimare a șanselor de reușită a elevilor într-o secvență de instruire;
- Evaluarea formative -continuă – aprecierea modalităților de învățare a elevilor, detectarea dificultăților/obstacolelor de învățare încadrul lecțiilor;
- Evaluarea sumativă- aprecierea rezultatelor elevilor în cadrul controlului tematic al unui modul/semestru;
- Evaluarea la examen aprecierea cunoștințelor deprinderilor și dexterităților elevilor pentru tot programul cursului studiat.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Resursele necesare pentru predarea unității de curs solfegiu sunt:

- ✓ Instrument muzical;
- ✓ Tablă, cretă;
- ✓ Caiete de note , creion, radieră;
- ✓ Portofoliu.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul consultării resursei
1	Țurcanu L.F, Doga E D Teoria elementară a muzicii Chișinău 1991	Biblioteca
2	Țurcanu Abecedarul muzicii și solfegiu Chișinău 1993-1995	Biblioteca orașenească centrală. Soroca

